

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Budżetu i Finansów

KBF-4114-002-04/2014
I/14/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 52 31, F +48 22 444 52 24
kbf@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/14/004 – Wykonywanie przez podmioty upoważnione kontroli zawierania ubezpieczeń obowiązkowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Budżetu i Finansów
Kontroler	Jerzy Sołtys, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88756 z dnia 24 czerwca 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy w Radzyminie, Plac T. Kościuszki 2, 05-250 Radzymin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Piotrowski, Burmistrz Radzymina (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ wykonywanie zadań związanych z kontrolą wypełniania przez rolników wymogu zawierania obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego oraz budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2014 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli za rzetelne wykonanie obowiązku wynikającego z art. 84 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych², nie można uznać kontroli ograniczonej wyłącznie do rolników, którzy dobrowolnie przedstawiali polisy ubezpieczeniowe.

Urząd nie posiadał opracowanych procedur kontroli spełnienia obowiązku zawierania przez rolników obowiązkowych ubezpieczeń rolniczych oraz nie aktualizował na bieżąco wykazów rolników podlegających tym ubezpieczeniom.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

Obowiązujące w kontrolowanym okresie Regulaminy Organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy Radzymin³ i zakres czynności merytorycznego pracownika, uwzględniały zadania w zakresie kontroli rolników na terenie Miasta i Gminy Radzymin pod kątem zawierania obowiązkowych ubezpieczeń rolniczych. W Regulaminach tych przewidziano, że do zakresu działania Samodzielnego Stanowiska ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich należy m.in. coroczna aktualizacja wykazów oraz

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2013 r., poz. 392 ze zm.

³ Nadany zarządzeniem Nr 0050.03.2012 Burmistrza Radzymina z dnia 13 stycznia 2012 r. i zarządzeniem Nr 0050.7.2013 Burmistrza Radzymina z dnia 19 lutego 2013 r.

prorowadzenie spraw związanych z kontrolą zawarcia obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego i OC rolników.

Urząd nie posiadał opracowanych procedur do realizacji zadań w ww. zakresie na terenie Miasta i Gminy Radzymin. Procedury te zostały określone w toku kontroli w zarządzeniu Burmistrza z dnia 9 lipca 2014 r.⁴

W latach 2012-2014 (I półrocze) Urząd przeprowadził ogółem 360 kontroli zawarcia przez rolników z terenu Miasta i Gminy Radzymin obowiązkowych umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego (w tym: 120 w 2012 r., 196 w 2013 r. i 44 w I półroczu 2014 r.), a także 323 kontrole ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych, w tym: 97 w 2012 r., 185 w 2013 r. i 41 w I półroczu 2014 r. Kontrole te były prowadzone w sposób nieplanowany. Polisy ww. ubezpieczeń pracownik merytoryczny Urzędu otrzymywał od rolników po ustnych prośbach na szkoleniach rolników i na naradach sołtysów oraz po rozmowach indywidualnych z rolnikami przy różnych zadaniach służbowych. W ten sposób uzyskane zostały polisy tylko od tych rolników, którzy dobrowolnie zdecydowali się je przekazać. Ponadto w 2013 r. skontrolowano zawarcie umów ubezpieczeniowych w związku z szacowaniem strat w gospodarstwach rolnych powstałych w wyniku deszczu nawalnego⁵. Żądanie przedstawienia dowodów ubezpieczenia nie były natomiast kierowane do wytypowanych rolników.

W ten sposób w 2012 r. Urząd skontrolował 6,9% rolników zobowiązanych do zawarcia ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, w 2013 r. – 8,9% i w I półroczu 2014 r. – 1,9%. Wskaźniki skontrolowanych rolników zobowiązanych do zawarcia ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego wynosiły odpowiednio 9,4%, 18,4% i 3,8%. Kontrole te nie wykazały żadnego przypadku braku obowiązkowych ubezpieczeń rolniczych.

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli dotychczasowy sposób kontroli wypełniania obowiązku zawierania ubezpieczeń rolniczych nie spełniał wymogu weryfikacji wywiązania się rolników z tego obowiązku.

W okresie objętym kontrolą Burmistrz Radzyna nie otrzymał od starostów zawiadomień o braku ubezpieczenia budynków rolniczych.

Wykazy rolników obowiązanych do zawierania obowiązkowych ubezpieczeń rolniczych nie były na bieżąco aktualizowane. W toku kontroli zaktualizowano wykaz gospodarstw na terenie jednego sołectwa, natomiast wykazy gospodarstw na terenie Miasta Radzyna i pozostałych 25 sołectw - według wyjaśnień pracownika merytorycznego - zostaną zaktualizowane do 30 listopada 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 5 - 87)

Ustalone
nieprawidłowości

Burmistrz nie przeprowadzał kontroli rolników, którzy nie przekazali dobrowolnie polis obowiązkowych ubezpieczeń rolniczych. Urząd nie posiadał opracowanych procedur dokonywania takich kontroli. Pracownik zajmujący Samodzielne Stanowisko ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich nie realizował rzetelnie określonych w zakresie czynności obowiązku corocznej aktualizacji wykazów rolników obowiązanych do zawierania obowiązkowych ubezpieczeń rolniczych.

⁴ Zarządzenie Nr 0050.82.2014 Burmistrza Radzyna z dnia 9 lipca 2014 r. w sprawie przeprowadzania kontroli zawierania przez rolników ubezpieczeń obowiązkowych.

⁵ Szacowanie strat dokonywała terenowa komisja ds. szacowania szkód w gospodarstwach rolnych, powołana na podstawie zarządzenia Nr 199 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2013 r.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o zapewnienie przez Pana Burmistrza rzetelnej realizacji ustawowego obowiązku przeprowadzania kontroli zawierania przez rolników ubezpieczeń obowiązkowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia lipca 2014 r.

Kontroler
Jerzy Sołtys
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Budżetu i Finansów

Dyrektor
Stanisław Jarosz

.....
podpis

.....
Podpis